és Berlin közt fenálló jó egyetértést. A látogatás e szerint feltétlenül békés symptoma. A trónörökös elhatározásában tényezők voltak Franciaországban tett tapasztalatai is. A carevics állitólag nem nagyon épült az ottani állapotokon, nagyon kevésre becsüli az orosz diplomácia által Franciaországban kivivott eredményeket és csalódva hagyta oda Párist. A személyes tapasztalatból meritett ezen meggyőződéseinek hatását maradandóknak tekintik. Egyelőre azonban tanácsos a dolgok ezen rózsaszinü felfogását egyszerü „releta refero“ kiséretében tovább adni.

A „Daily Telegraph“ bécsi levelezője semmikép se hajlandó Suvalov gróf, londoni orosz nagykövet visszahivatásában békés symptomát látni. A nevezett lap igy ir: „Egy névtelen befolyás megfosztotta Oroszországot ezen államférfi szolgálataitól és oly emberek uralmával fenyeget, kik külföldön ép oly kevés bizalmat érdemelnek, mint saját hazájuhban. Se Lobanov se Loris Melikov nem alkalmasok arra, hogy Oroszország prestigeét gyarapitsák külföldön.

Londonban csaknem naponkint tartanak minisztertanácsot. E mellett a külföldi követek szorgalmasan konferenciáznak Beaconsfielddel és Salisburyval. E tanácskozások főtárgya az angol akció Konstantinápolyban. Holnapután telik le a határidő, melyet Layard adott a portának. Ugy látszik, hogy a szultán eddig még nem határozta el magát. Állitólag Olaszország biztatja őt az ellentállásra. Jellemző az, hogy Midhat basa lemondásához ragaszkodik, mert a Said Mahmud kabinet alatt nem akar hivataloskodni.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— A jótékony intézeteket segélyző bizottmány ma délelőtt Haris Sándor elnöklete alatt ülést tartott. A bizottság a Mária-intézet részére 500 frtot, a budapesti szegény gyermekkertnek (tabáni és ujlaki, elnökné Lipthay Béla báróné) 100 frtot szavazott meg.

TUDOMÁNY és IRODALOM.

* (A Petőfi-társaság) legközelebbi felolvasó ülését vasárnap, e hó 16-án d. e. 10 órakor fogja a magyar tud. akadémia Kisfaludy-termében megtartani. Tárgyai: Az ős magyar népeposz nyomai (tanulmány) György Aladártól. — „Kóbor lantos az udvaronc előtt.“ Költemény Ábrányi Emiltől. — „Liliért“, verses elbeszélés Endrődi Sándortól. — „A földöntutók“, novella László Mihálytól. A fölolvasásokat zárt ülés követi.

* (Dr. Grósz Lajos jelentéseit) vettük „a nemzetközi orvosi kongresszus müködéséről Amsterdamban különös tekintettel a hazai egészségügyi viszonyokra.“ A beküldött füzet nemcsak száraz jelentést, hanem a szerzőnek javaslatait is tartalmazza oly ügyekre nézve, melyek országos érdekűek. Szerzőnek, mint az amsterdami kongresszus volt megválasztott t. b. elnökének alkalma volt az igen fontos határozatokat alaposan megismerni, mikről szabatos jelentést is tett. A 24 oldalra terjedő füzet Khór és Wein nyomdájában nyomatott, mint az „Orvosi hetilap“ külön lenyomata, és könyvkereskedésben nem kapható.

* (Magyar Plutarch) cimü vállalat első füzetét vettük, mely a „magyar észfejlődés fáklyavivőinek életére és munkálkodására terjeszkedik ki.“ E füzet több száz arcképet igér, s ad nyolc, jól sikerült arcképet, köztük Ágai Adolf és Álmos vezérét. A szerkesztő, ki magát Philalethnek nevezi, valószinüleg kath. pap, mert mig pl. Ábrányi Kornélnak alig szentel 16—18 sort, addig Abday Asztrik bencésnek jóval több mint két teljes hasábbal és arcképpel áldoz, valószinüleg azért, mert mig Ábrányit mindenki ösmeri, Abdayról igen kevesen tudják, hogy létezik. A cikkek különben meglehetős naivan vannak megirva és rendkivül aránytalanul, darabosan. A könyv azonban sok jóakarattal készült, s egy füzet ára 30 kr. Ösmervén az ily vállalat nehézségeit, nem akarunk pálcát törni felette, azonban az arányok helyesebb megtartására figyelmeztetjük szerzőt. A mü Győrött jelent meg Gross Gusztáv könyvkereskedőnél.

* (Kunhegyi Miksától) „Téli zöld“ cim alatt kaptunk egy kis füzet költeményt. Sajnálattal kell kijelentenünk, hogy költői tehetsége szerzőnek ép oly vékony, mint füzete, mely Robicsek Zsigmond kiadása Budapesten.

* (A „Magyar Lexicon“) 40 és 41. füzete megjelent. Tartalma Buckinghamtől—Cahierig. A füzetekhez a nemzeti muzeum rajza, és négy megye szinezett cimere csatoltatott.

SZINHÁZ és MŰVÉSZET.

* (A tudomány- és müegyetemi dalegylet) ma (szombaton) este fél 8 órakor tartja a Hungaria szálloda disztermében táncmulatsággal összekötött 50-ik hangversenyét, melyre szerencsés volt Nobl Irén k. a. zongoramüvésznő, Csillag Teréz k. a. és Fektér Ferenc ur, a nemzeti szinház tagjainak szives közremüködését megnyerni. A müsor többi számait a dalegylet karénekei és zene tölti be.

* (Uj zenemüvek.) Zimay Lászlótól két eredeti magyar dal, énekhangra zongorakisérettel, — ára 1 frt és „Aus der Redoute“ Polka schnell von Raimund Drescher, — Preis 50 kr. Kiadója Rózsavölgyi és Társa, kik minden figyelmeztetés daczára is németül szokták cimlapjaikat kiállitani a hazai magyar közönség számára.

* (A népszinház) egyik legközelebbi ujdonsága „Favartné“ után „Gant kapitány gyermekei“ cimü látványosság Jules Vernetől lesz — mint több estét igérő mü, melyhez a diszleteket Lutkemajer Ignác koburgi hirneves festő cég készitette a wiedeni szinház részére, melytől azokat a népszinház kölcsön vette. Ez előadást azonban megelőzi Győry Vilmos „Nótás Katá“-ja, melyet csak Blaháné betegeskedése odázott el eddig is.

* (Mária Krisztina főhgnő) arcképét életnagyságban festi jelenleg Blaas Károly jeles festész; a főhercegnő, e célból kétszer látogatta meg a müvész termét. (Blaas ur különben Bécs Pállikja.)

* (Orlay Soma) derék müvészünk jelenleg Petőfi „Bolond Istók-“ját illustrálja tizenkét kartonban. Ezeket külön albumban fogja kiadni, egyiket azonban (Bolond Istók a pusztában) vászonra is el kezdette festeni.

* (Aggházy Károly és Huber Jenő) holnap reggel utaznak Pápára, hol aznap (szombaton) hangversenyeznek, onnan át Győrre, a hétfőn adandó hangversenyre, s onnan egyenesen Párisba utaznak. Derék itju müvészeinknek szép sikert kivánunk s a világ fővárosában megkezdett fényes pályájuk még fényesebb folytatását.

Szinházi csevegés.

Szegény Dezső barátom, a ki a világ minden kincseért sem mulasztott volna el egy szinházi première-t! És most valahol a Bakony vidékén állitja össze gazdasági számadásait! Azt az egyet kikötötte, hogy minden szinházi eseményről távirati uton értesitsem őt. Ma este tehát Offenbach legujabb győzelme után, a következő sürgönyt küldtem el részére:

„Favartné. Teljes siker. Fényes nagy közönség. Taps minden szám után. Zajos kihivás felvonások után. Sok ismétlés. Vége ½11-kor. Zene élénk, dallamos, fülbemászó. Mese érdekfeszitő, mulattató. Előadás a legjobbak közül való. Sajnál, hogy nem láttad, barátod — Látcsöves . . . .“

Ezen baráti kötelesség teljesitése után nyugodt lélekkel mentem vacsorálni a Szikszayba. A lóvonatúk csengetyüi, mindég a második felvonásbeli csilingelő „összes“ ütenye szerint hangoztak fülemben; a kerekek a „kedves szivem számitok rád“ szerint robogtak, elmosódott „Boccacció“ emléke; oda van Suppé, éljen Offenbach.

A mellettem elsietők, mind próbálgatták az uj dallamokat fütyörészni. A „Nem tom, hogy eshetett“ már mindenkinek sikerült, de a ritka szép „tirolienne“-ben a legtöbbnek megbicsaklott a torka.

A felkapott megjegyzések mind kedvezőek voltak . . .

— Hogy tetszett az előadás? Ugy-e szép volt?

— Nem szép . . . meglepő!

— Melyik ruhában volt Erdősi Eugenia legszebb?

— Határozottan a rózsaszin rokokóban.

— Persze mivel atlac és fehér csipkés . . . rosz izlése van, mert az ugyan pompás ruha, de mint tiroli fiu mégis csak legszebb.

— Nekem az utolsó „kertészleány“ öltözet tetszett legjobban.

— Nekem az első parasztleányos . . . bordeaux-vörös rózsa szinnel.

— Hát Sziklai Emilia.

— Óh a mi őt illeti . . . Ő a vörös atlac rokokóban épen olyan bájos volt, mint Toinon öltözetében és milyen csinosan énekelt.

— Vidor ma megint teljesen hangnál volt és élénken, mulatságosan játszott.

— Baloghnak tiszta, csengő hangja van . . .

— És csinos fiu! . . .

— Jaj az a bolondos Solymosi . . . már majd meghaltam nevettemben. Még ilyen jól nem játszott . . . tudja mikor azt mondja, hogy „csitt Hektor“ . . .

— Nem az . . . de mikor „ecetetetet“ kér . . . no már az igaz, hogy kell „neki“ nevetni akár akar az ember, akár nem.

— Komáromi is jó volt, mint korcsmáros.

— Ez az atyja Mariskának?

— Dehogy az atyja — a bátyja!

— Semmit sem tudtok . . . a férje . . .

Ebben aztán megnyugodva tovább haladtak, dehogy világositottam volna föl őket, hogy még csak nem is rokonok . . .

— Hát az a fehér bajszos ki volt!

— Az őrnagy? Együd. Hát nem ismered.

— Ne mond . . . meg nem ismertem. Az is pedig beh jól játszott . . . kár, hogy olyan rövid szerepe volt . . .

— Csinosan öltöztek a férfiak is . . .

— No meg a diszletek is nagyon szépek voltak . . .

Ekként a járókelők elmondván mindent, nekem nem jut semmi mondani való . . . a meséjét holnapra hagyom, addig is azt tanácsolom — nézzék meg Favartnét.

Egy látcsöves ur.

Barangolások aszfalton és szőnyegen.

VI.

DR. KLUG AQUARIUMÁBAN.

Végzetszerü reám nézve, hogy ha valahova nagyon sietek, többnyire oly ismerőssel találkozom, kivel szivesen és sokáig elszoktam fecsegni az időt, ugy hogy aztán szépségesen el is késem s célba vett helyről. Már arra a cselre is gondoltam, hogy a sorsot mystifikálandó, álcélok felé törtetek, hogy rég nem látott, kedves ismerősök vetődjenek utamba. De soha sem sikerült.

Ma is Budára kellett volna mennem, „halaszthatlan“ családi ügyben eljárni.

Csak ugy kongott az aszfalt gyorsitott lépéseim alatt, hallottam is, amint egy mellettem elhaladó baka pajtásának mondá:

— Ez is bezzeg lófsritben megyen.

— Tán a ménázsiját félti.

Minden más alkalommal boszankodtam volna, de a jelen pillanatban még mérgelődésre sem maradt időm, különben is Iza nagysád jött elém és eloszlottak mogorva gondolataim.

— Csókolom kezeit . . .

— Hova, hova olyan sietve?

— Budára nagysád, igen sürgős . . .

— Ejh! mit sürgős . . . Már hét hó óta nem mutatja magát nálunk . . . most engedelmeskedjék, lassitsa meg szépen lépteit, alkalmazza az enyéimhez és kisérjen el a vigadóig, onnan aztán mehet Budára. Nos, ugy-e nem vagyok szerénytelen?

— Valóban nagysád rám pirit szeretetre méltóságával. Boldog vagyok, hogy néhány percig élvezem társaságát. Talán Matejko „grünwaldi csatá“-ját nézi meg nagysád.

— Óh nem; azt már megnéztem egy tucatszor, Dr. Klug górcsövi aquariumára tettek figyelmessé . . .

— Dr. Klug.

— Igen! Ugy-e csodálkozik, hogy ilyen komoly dolgok érdekelnek. Oh! Ön nem ismer minket nőket.

A mint az aquarium fölállittatott, már teljesen aufait voltam dr. Klugról. Ő 42 éves; Münchenben Liebig mellett segédkezett; Lüttichben és Stuttgartban a mikroskopia tanára volt, gyüjteménye 8000 frt értéket képvisel, vannak kétszertől ezerszeresig nagyitó górcsövei, sokszor 500-szori kisérlet közül egy sem sikerül . . .

— Valóban ez rendkivüli adatbőség. Nagysád kiváncsivá tesz.

— Hjah de önnek Budára kell menni. . .

— Azaz hogy . . . bizony . . . csakhogy . . .

— És már itt is vagyunk a redoutenál . . . Adieu kedves lovag, — köszönöm udvariasságát!

— Ha nagysád megengedi felkisérem . . . eszembe jutott, hogy Budára holnap is elmehetek.

— Ezt vártam öntől . . . menjünk tehát!

— Emlékszik nagysád . . . e lépcsőkön haladtunk fel a mult farsangkor!

— Bizony vigan voltunk a Népszinház bálján . . .

— S melyik teremben van az aquarium?

— Ugy látom az ebédlőteremben.

— Csakugyan! Nézze csak nagysád, ott pezsgőztünk, ott kacagtunk, ott muzsikáltattuk magunkat . . .

— Érdekes lenne tudni, mi látható épen azon asztalnál.

— Siessünk, nézzük meg . .

— Bitte hir anzufangen — figyelmeztetett egy fiatal uriember, de mi nem hallgattunk reá, egyenesen azon szép éjre emlékeztető asztalhoz tartottunk.

— Maga olvassa és magyarázza — én pedig nézem. (Valódi női önzés . . . de oly jól állt neki.)

— Ez itt a csiga nyelve!

— Csiga nyelve? Éjnye milyen szép rostos, épen olyan mint egy ecruszövet minta . . .

— A magyarázó szöveg megjegyzi, hogy a csiga mindent, még a legkeményebb tárgyakat is képes összerágni nyelvével . . .

— Ah? Olyan gourmet a csiga-biga? Hát ez ugy-e kigyó?

— Nem kérem, ez egy őzikének egyetlen szál szőre . . .

— Nini ezt az állatot ismerem, sokszor megkinozott már ez a barna táncmester . . . . . Vajjon mit ir róla?

— Védelmezi a kutyákat, kiket elszoktunk kergetni közelünkből, hogy meg ne tisztelljenek ezen állatkákkal, holott az ő vendégeik nem kivánkoznak mi hozzánk, mert sokkal jobban érzik ott magukat . . .

— No azt mondhatom, nem igen étvágyingerlő dolgok kerültek a szarvasgombás pulyka és a tartare szószos tok helyére . . . menjünk inkább más asztalhoz.

— Nézze csak nagysád a legyet! Itt a szeme! Mint egy darab blond illuzió! 6000 szem van egyben egyben, s mindegyikkel lát. Mily tulvilági gyönyöre lehet egy ilyen irigylendő légynek, ha nagysádra néz . . .

— Menjen maga hizelgő! Nézze inkább, a pillangó himporát! Milyen szép, mintha virágleveleket állana. Hogy ne lenne vészthozó az ilyen ragyogó csapodár!

— Nagysád haragszik a férfiakra?

— Hogyne, hiszen mind csapongók, hütlenek ravaszok . . .

— Nos hát nézzen ide, itt van a férfi bőre . . . ez már kiszenvedett a hölgyek elégtételére és kárörömére . . . az igaz, hogy csupán egy zulu-kafferé.

— Horreur! Menjünk tovább, lemondok minden boszugondolatról.

— A szép, könyelmü szitakötő álcája mily rut . . .

— Hát még itt az Ephemereké . . . s még azt irják róla, hogy nincs szája, nincsenek emésztő szervei, mert nem eszik. Szegény, . . . mily unalmas élete lehet, ha még csak nem is eszik. Ha nekem például ma este a szalonkáról le kellene mondanom . . .

— Vous l'avez dit . . . itt van az erdei szalonka bele.

— Oh ön csunya, rosz ember . . . vége étvágyomnak.

— Ha ez sem nyerte meg magas tetszését, lássuk a krétaport . . . nézze csak nagysád, mily sok apró puhánynak héjmaradványaiból áll . . . csoda-e hogy duplán, sőt triplán fog néha?

Tovább jártunk még, körül a gazdag gyüjteményben. Bámultuk a véreseső okozóit, a vérmonadokat, az egyszemü Ciklopszokat, a sajtatkákat, a csillámló pompéji üveget, az ékes kolibritollat, diatomeákat és még sok apró csodát.

Végre távoztunk.

— Most mikor látjuk egymást viszont, hütelen jó barát?

— Talán a farsangkor . . . a Népszinházi bálon.

— Helyes . . . Adieu.

Meglehet, hogy igaza van a „Term. Közlöny-“nek, de én már rég nem gyönyörködtem ugy mint eme atkákban és álcákban.

KÓBOR LOVAG.

Arany Jánosnál.

A „Pester Journal“ munkatársa, Sturm Albert ur a napokban meglátogatta koszorus költőnket viszszavonult csendes magányában s e látogatásáról érdekes leirást ád, melyből közöljük a következő részletet:

„Egy interview nem volt szándékomban; sokkal

több gondot adott, hogy mikép is cimezzem az öreg urat, ha megszólítom. Mert a cimzés nálunk nem csekély dolog. Nagy költőink közül sokan orsz. képviselők, tanárok, magas állásu kormánytisztviselők s az ember nem tudja, kit hivjon tekintetes, kit nagyságos, kit méltóságos urnak (l. Szász Károlyt és ujabban Jókait.) Menynyi botlás esik nálunk naponkint — s gyakran sulyos botlás — a titulusok miatt! No de Aranynál nem kellett félnem, hogy a csekélyebb rendü cimzés miatt meglakolok; ellenkezőleg, az a kázus fenyegetett, hogy a költőt, ki a szt. István keresztjét is csak oly feltétel alatt fogadta el, hogy ne tartozzék viselni, megsértem esetleg oly cimzéssel, melyet ő sokalhat. Ezért elhatároztam, hogy megmaradok a jó protestans-demokrata „Arany ur" cimnél. S ennél is maradtam.

A három, csupa egy ablakos szobán, melyekbe az akadémia főtitkára visszavonult, áthaladva, a harmadikban megpillantám az öreg urat. Egy zsöllyeszékben ült. Csodáltam és örültem, hogy jó szinben s humoros kedélyben van. Teli szakált visel, mely hófehér; hasonló szinü fürtök fedik a nagy dalnok fejét is. Miután a költő az ő szivélyes, vonzó modorában megköszönte, hogy felkeresem, mit ő figyelemnek nevezett, áttértünk mostani munkásságára. S itt egy fájdalmasan rezgő húr zendült meg a költő gyengéden érző lelkében.

„Én már nem dolgozom többé", mondja bus mosolylyal, „a mit akartam, azt leirtam korábbi éveimben. Most már nem tudok semmit, tárgyam nincs; hisz oly távol élek a világtól, hogy azt se tudom, várnak-e még tőlem valamit." Óvakodtam a gyengédtelenségtől, hogy a költőt az ellenkezőről biztositsam, de később, midőn Arany félelmének adott kifejezést, hogy a közönség neki rosz néven találhatja venni az Aristofanes-féle vigjáték forditásokban előforduló sikamlósságokat, itt már jó lélekkel állithatám az ellenkezőt. „Igyekeztem ugyan — ugymond — erőmhöz képest enyhiteni, leplezni rajta, de egyes részeket egészen el kellett vón hagynom, ha a szöveget finom olvasmánynyá akartam volna változtatni, de erre önkényesen nem vállalkozhattam." S mig a magyar költő szigoru lelkiismeretessége hasonló aggodalmakkal küzködik, addig a német közönség százezer példányban vásárolja Goethe egyik költeményét, mert benne a meztelenség olympi fesztelenséggel párosulva nyilatkozik, s ugyane közönség egy bécsi satyrikus munkájából számtalan kiadást elkapkod, mert benne az erkölcstelenséget velinpapirról olvashatja. Jó öreg Arany János, mily távol élhetsz te „e világ zajától!"

Aztán elmondá a költő, hogy Aristofanes forditásai már a sajtó alatt vannak, de szembaja miatt a reviziót személyesen nem végezheti. „Itt ülök egész nap e kis szobában, melyben — s itt ismét bus mosoly vonult el halványpiros ajkain — kegyelemből lakhatom. Nem jön hozzám senki, mert már évek óta én sem látogatok meg senkit. Legföllebb a Dunaparton sétálok egy kicsit déli órákban. De azt se birom sokáig, mert lábaim dagadtak."

Észrevettem, hogy az egyik fali állványon nehány pompás, barnapirosra kiszivott tajtékszipka áll. A költő meglátta, hogy a pipákat nézem s megjegyzé, hogy az orvos eltiltá neki a dohányzást, mert a melle gyenge hozzá, de ő nem bir róla leszokni. „Reggelenkint megkönnyebbülök általa s aztán a kék, gomolygó füst elő is segiti gondolataim összpontosulását. És végre mit árthat már a dohányzás egy öreg embernek?" — Utódáról, ki az akademia főtitkári székében az ő helyére ült, valódi gyengéd szeretettel emlékezett meg: „A kis kanonok, itt lakik a szomszédban egy roppant nagy lakásban." Valódi csodálattal s elismeréssel beszélte el, hogy a „kis kanonok" mily stylszerü fénynyel veszi most magát körül. Leirta a faldiszitményeket, a fa-faragványokat, a nagy „lovagtermet."

E közben a költő kis unokája bekukucsált az ajtó mellől, nagyon csodálva, hogy nagypapája ily sokáig beszélget egy idegennel. Én tehát bucsut vettem a kedves jó öreg urtól, ki nem engedte magát visszatartani, hogy engem a lépcsőig ki ne kisérjen, s mindkét kezemet meg ne szoritsa Isten hozzádul."

Végül leirja a fiatal tárcairó az agg költő lakásáról, hogy ablakai az akadémia utcára néznek, szemben a Wahrmann Mór lakásával, s hogy az iróasztal temérdek fiókkal bir.

Közöltük a rajzot, mely e visszavonult koszorusunk magányába futó világot vet. Részünkről annyit adunk még hozzá, hogy esténként az öreg Arany János a karszékében egy régi kedvenc hangszerén, egy régi gitáron órákig játszani szokott hol magának, hol háznépének.

Egy gitározó Oszián a csendélet magányában! Az isten áldja meg a jó öreget. S ha olykor kiváncsi tudni, mit csinál a magyar nemzet odakinn, ne tudjon meg róla egyebet, mint azt, hogy a — kezeit csókolja.

Párisi levél.

(Saját levelezőnktől.)

Páris, nov. 11. 1879.

A kamrák visszatérése Párisba végre némi életet fog adni párisi sajtónknak, mely jelenleg még köznapi pletykák továbbadásával és légből kapott mesék kigondolásával tölti idejét. Senki se fog érte panaszkodni, ha majd az álmokat vagy a lidércnyomást a valóság váltja fel.

November első harmadának ujdonságai — tudniillik azok, melyek a hirlapokat foglalkoztatták, nagyon röviden egybefoglalhatók.

Első sorban emlitendő a Gilles és Abadie megkegyelmezésének kérdése, mely ép oly unalmas és ép oly undoritó, mint a néhai bolgár kérdés volt. E két orgyilkos élete már régóta a köztársaság elnökének kezében volt, s a nap minden órájában ismételték: „Megkegyelmez! Nem kegyelmez meg!" A megkegyelmezés végre alá van irva s a napihirek rovata megfosztatott a biztos siker egyik tényezőjétől.

* * *

Meg kell vallani egyébiránt, hogy Gillesre és Abadiere nézve a helyzet tarthatatlanná vált. Be levén zárva a Roquette fogházban, többé nem ébreszthték fel a közönség figyelmét, hacsak ujabb büntettet nem követtek el.

Ily körülmények közt, hogyan versenyezhettek volna sikerrel a reklám terén a hires Philipparttal?

Grévy ur szerencsére véget vetett a versenynek, melyben Gilles és Abadie feltétlenül elbukott volna.

A hét hőse elvitázhatlanul Philippart volt. Az emberek azt kérdezték egymásól tréfából: „Hol a macska?" Komolyan pedig azt kérdezték: „Hol van Philippart?" A hirhedt financier Belgiumba szökött. A hirlapok nem igen élcelhettek szabadon ezen ügyről, mert őszintén szólva, nem volt tanácsos gunyolódni a közönséggel, mely e kérdésben a coullissierek pártján állt.

Csupán a „Figaro" kitünő kronikairója, Wolff Albert szórta a szökevényre azon gunyzáporok egyikét, melyek egy embert élete hátralevő részére semmivé tesznek. De Wolff őszintébben beszélhet a börzedolgokról bárki másnál, mióta a török szultán őt vagyona nagy részétől megfosztotta.

* * *

Nagy erőfeszitéseket tesznek a Banque européenne megmentésére, s én óhajtom a sikert, de félek, hogy a tönkrejutás csak el van napolva; nem mindenkinek adatott „ament" mondhatni a hirlapok rózsaszinü kombinációra.

Philippart megbuktatja bankját és Dentu meggazdagszik.

Daudet Alfonz „királyok a számüzetésben" cimü regényének szerencsés kiadója alig tud megfelelni a sok megrendelésnek. Az emlitett regény e pillanatban negyvenezernél több példányban forog a közönség kezei közt.

Ugy hiszem elég kimeritően irtam e könyvről a „Pesti Hirlap"-nak, hogy irodalmunk számos barátainak figyelmét ráirányozzam, s meg vagyok róla győződve, hogy Daudet szép regényét már sokan olvasták Budapesten. A kiváncsiak kedvéért még csak két megjegyzést csatolok a már elmondottakhoz. Merant Elysée érdekes alakja nem annyira képzeleti, mint eleinte hittem. Ezen ékesszóló royalista, ki őszintébben hisz a monarchikus elvekben maguknál a királyoknál, mint állitják csakugyan létezett még nehány év előtt és Thérion Elysée volt a neve.

Sőt azt is állitják, hogy ugyanezen Thérion megbizatott egy osztrák főherceg nevelésével 30,000 frank évi fizetés mellett. Az önök sajtóján a sor e hir alaposságát kinyomozni.

* * *

Egyéb csinos rajzok közt van Daudet regényében egy dél-franciaországi royalista arcképe, mely valóságos remekmü. Ez alakban Daudet Alfonz saját atyját irja le, egy buzgó legitimistát, ki Lévis herceg egyetlen szavára őszintén elhitte, hogy Chambord gróf gondoskodni fog három gyermeke jövőjéről.

A Daudet-ek önmaguk teremtették meg pályájukat és Alfonz ma Franciaország első regényirója.

Feleslegesnek tartom Daudet Alfonz politikai véleménye felett vitatkozni. Végig ment valamenynyin. Különben e felesleges munkát elvégezte több lap és önök osztani fogják azon véleményemet, hogy képtelenség ily módon kötődni a költői tehetséggel.

* * *

Egy senátor öngyilkossága, mely összeköttetésben áll a Philippart ügygyel, a murciai árvizkárosultak javára rendezendő ünnepély előkészületei, — nehány eléggé kellemetlen párbaj, ime ebből áll a legutóbbi két hét ujdonságainak összege.

Nem szabad azonban elfelednem, hogy a magyarországi hirek is fontos szerepet játszottak a legutóbbi napokban. Pázmándy képviselő ur interpellációja a legnagyobb mértékben felébresztette a közkiváncsiságot s türelmetlenül várják az ügy következményeit. Az itt közzétett táviratok oly ellentmondók, hogy az ember alig tudja, mit tartson felőlük.

Sokat beszéltek az Asbóth-Zichy ügyről is és azon párbajról, mely ennek uj fázisát jelezte. Ma reggel az „Événement" e párbajról azt mondja, hogy Zichy gróf megverekedett Cesbottes urral, a „Napló" munkatársával. Csinos alaposság.

Remélem, hogy a „Voltaire", mely Zola ur lapja, egyenesen Mesbottes-ot fog mondani, miután mint önök is tudják, ez a neve az „Emberirtó" egyik alakjának.

Mielőtt befejezném levelemet, nem hagyhatom emlités nélkül azon kellemetlen hatást, — már tudniillik a „Soleil"-re nézve kellemetlen hatást, melyet a „Republique Française" által közölt budapesti sürgöny idézett elő. Ha Peyramont ur hitele csökken olvasói előtt, annál inkább növekszik a közbámulat Kossuth Lajos iránt, mert e nagy emberben legforróbb hazaszeretet oly politikai éles látással egyesül, melyet itt nagyon gyakran megtagadtak tőle.

LAFOND J.

——

TÁVIRATOK.

Pétervár, nov. 14. Az „Agence Russe" kalandorszerünek nyilvánitja a hirlapok azon jelentését, hogy az angol kormány utasitotta pétervári nagykövetét, hogy tervet terjesszen a császári cabinet elé az afganisztáni modus vivendi megállapitása ügyében. Dufferin angol nagykövet jelenleg Pétervároon sincs.

Piraeus, nov. 14. A francia hajóraj vissza tért ide. A valói és a salonikii öbölbe való utját elhalasztotta.

London, nov. 14. A „Times" foglalkozik az angol hajóraj legközelebbi indulásával a török vizekre, és azt hiszi, hogy a kormány szándéka meg fogja nyerni az ország rokonszenvét. Nem lehetetlen, hogy bizonyos török államférfiak előnyösebbnek látják az Oroszországgal való szövetséget, mint a reformok foganatositását. Oroszország most aligha fog kezet nyujtani ilyen fondorlatok szövéséhez, de ha ez mégis megtörténnék, akkor Angolország első sorban megszüntnek nyilvánitja Törökország iránti összes kötelezettségeit.

Bécs, nov. 14. Az orosz trónörökös és neje még holnap is Bécsben maradnak. Utazásukat azért halasztották el, hogy tanui lehessenek Mária Krisztina főhercegnő ünnepélyes lemondásának.

Konstantinápoly, nov. 14. A levantei francia hajóhad horgonyt vetett a salonikii öbölben. (L. athenei táviratunkat.) A porta felvilágositásokat kér a párisi kormánytól, hogy a francia hajóhad mit keres török vizeken.

Náodorfehérvár, nov. 14. Az osztrák-magyar külügyi hivatal erélyes hangon tartott jegyzékkel felelt Risztics kijelentésére, hogy Szerbország is csak akkor fogja megkezdhetni a vasuti épitkezéseket, mikor már Török- és Bolgárország hozzákezdettek ezen munkálatokhoz.

Bécs, nov. 14. Az urak háza mai ülésében elnök tudatja, hogy Ő Felsége tudomásul vette a feliratot. Elnök felhatalmaztatik, hogy a királyné Ő Felségének névnapja alkalmából és Mária Krisztina főhercegnőnek, egybekelési ünnepélyéhez fejezze ki a ház szerencse kivánatait. — Az államadósság ellenőrzési bizottságába Felder, az államtörvényszék tagjává Street választattattak.

Bécs, nov. 14. Ő felsége ma délelőtt kihallgatáson fogadta a cumberlandi herceget; Vilmos főherceg, Vilmos hesseni fejedelem, Kinsky herceg és Bylandt-Rheid gróf hadügyminiszter látogatást tettek a dán királyi párnál és az orosz trónörökös és nejénél. Az orosz trónörökös és neje ma délben meglátogatta Mária Krisztina főhercegnőt. A magas vendégek tiszteletére ma családi ebéd és tábornagyi lakoma lesz.

Bécs, nov. 14. Mária Krisztina főhercegnő lemondási ünnepélye holnap délelőtt fog végbemenni. Tegnap a magas vendégek tiszteletére diszebéd volt az udvari palotában, melyre a Cumberlandi hg, az orosz nagykövet és a dán követ is hivatalosak voltak. Király ő felsége, a dán királyi pár, az orosz trónörökös és neje az udvari szinházba mentek este.

Szeged, nov. 14. Szeged három év alatti rekonstrukciójának költségvetési tervezete, főbb vonásaiban kész; részleteit azonban majd csak akkor lehet megállapitani, mikor a város területének fölmérése teljesen készen lesz. A királyi biztos régebben foglalkozik Szeged részére kieszközlendő nagy épitkezési kölcsön tervével. A külföldi szakértők véleménye a biztosi tanács tagjai közt szétosztatik. A város pénzügyi bizottsága tegnapi értekezletén, nagy többséggel elfogadta a behozatali vámokról szóló királyi biztosi javaslatot.

Konstantinápoly, nov. 14. Layard angol nagykövet tegnap a reformkérdés ügyében kihallgatáson volt a szultánnál. A szultán hosszabb időtartam kitüzésének szükségességére utalt, mit az általa és kormánya által komolyan elhatározott reformok foganatositása igényel. A görög-török határigazitó bizottság nov. 17-én ülést tart, hogy megvizsgálja a különféle javaslatba hozott határvonalakat. Hir szerint a porta egy 300,000 fontnyi kölcsönelőleg felvételén fáradozik.

Konstantinápoly, nov. 14. A porta felvilágositást kért, az angol hajórajnak ujolag adott indulási parancs felől. A kihallgatásnál a szultán kijelentette Layard angol nagykövetnek, hogy a porta neki a reformok rögtöni foganatositását tanácsolta; azonban autoritását nagyon gyengitené ha ő Angolország nyomása alatt látszanék cselekedni. („R. C.")